

перейти в хворобу. Серед основних хвороб, які пов'язують із стресом є атеросклероз, гіпертонія та різноманітні захворювання шлунково-кишкового тракту.

На виникнення професійного стресу та формування синдрому емоційного вигорання, як в учителів, так і студентів, впливають такі особисті детермінанти: нейротизм, тривожність, агресивність. Для того, аби уникнути негативних наслідків стресу, слід розвинути стресостійкість, усвідомити можливі ситуації виникнення стресу та їхнє усунення [1].

До професійних захворювань педагогів відносяться також афонія, ларингіт, фарингіт. Психогенні захворювання голосу виявляються порушенням вербальної комунікації внаслідок емоціональних конфліктів. Найскладнішим захворюванням серед них є афонія.

Психогенна афонія проявляється повною втратою голосу при збереженні шепітливої мови. Афонія може бути також наслідком хворобливих процесів голосових зв'язок, професійного стомлення голосу [1].

Фарингіт – це запалення задньої стінки горла. Він проявляється сухістю й болем у горлі та кашлем; як і решта захворювань, буває гострим і хронічним. Але найчастіше стикаємося з хронічним фарингітом, яким часто хворіють люди середнього віку – зазвичай незагартовані або ті, хто має якийсь зв'язок з виступами, промовами.

Ларингіт – це запалення слизової оболонки гортані. Ларингітом хворіють люди голосових професій – співаки, актори, викладачі, диктори.

Абсолютна більшість травм – результат незадовільної організації навчально-виховного процесу, трудової і виробничої дисципліни, що нерідко є правовим нігілізмом і повсюдним зневагою виконання вимог охорони праці.

Основними чинниками професійної захворюваності педагогів є стрес, порушення венозного кровообігу та перевантаження голосового апарату, що спричиняють ряд гострих та хронічних захворювань (неврози, гіпертонія, варикоз, остеохондроз, афонія тощо) [4].

Використані джерела

1. Гайдук Л., Отвага І. Професійні хвороби та шляхи їх профілактики // Охорона праці. – 2004. – № 11. – С. 36 – 38.
1. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: Загальні вимоги. Навчальний посібник / Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2011. – 551 с.
2. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти : Навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2001. – 339с.
3. Травматизм і захворювання у галузі освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://knowledge.allbest.ru/life/c-2c0a65625a3ac68b5d43a89421316d26.html>

Дроботя О.Ю.
(Полтава)

**ПОЖЕЖНА СИГНАЛІЗАЦІЯ І ЗАСОБИ ПОЖЕЖГОАСІННЯ НА
ОБ'ЄКТАХ КУЛЬТУРИ**

В теперішній час існує стійка тенденція до зростання кількості крупних пожеж і аварій. В закладах культури найважливішим фактором є безпека і не тільки культурної спадщини, а й відвідувачів і працівників. Тому дуже важливу роль відводять різним засобам захисту, одним з яких є пожежна сигналізація. Система пожежної сигналізації – сукупність технічних засобів, призначених для виявлення пожежі, обробки, передачі в заданому вигляді повідомлення про пожежу, спеціальної інформації та (або) видачі команд на включення автоматичних установок пожежогасіння і включення виконавчих установок систем протидимного захисту, технологічного та інженерного обладнання, а також інших пристроїв протипожежного захисту.

Дослідженням даної теми займалися Акімов В.А., Воробйов Ю.Л., Фалєєв М.І.

Мета дослідження – вивчення системи пожежної сигналізації, орієнтованої на роботу на об'єктах культури та засобів пожежогасіння.

Пожежна сигналізація дозволяє виявити виникнення пожежі на самій ранній стадії його появи, що дозволяє мінімізувати ризик збитків і втрат від займання. Основними принципами побудови системи пожежної сигналізації на об'єкті є її відповідність нормативної документації, яка регламентується будівельними нормами і правилами, а також наявність сертифікату УкрСепро. Головний принцип, з якого варто виходити, – це забезпечення безпеки людей і збереження майна на об'єкті.

Головною умовою для успішної ліквідації пожежі є швидке повідомлення пожежно-рятувальної служби про виникнення загорання.

Для виклику пожежної команди на кожному об'єкті має бути телефонний або радіозв'язок.

Для швидкого повідомлення про пожежу облаштовують електричну пожежну сигналізацію, яка виявляє займання на початковій стадії, що забезпечує успішну боротьбу з вогнем.

До автоматичних систем пожежної сигналізації належать: теплові, димові, світлові й комбіновані сповіщувачі;

- Теплові автоматичні сповіщувачі реагують на підвищення температури навколишнього середовища.
- Димові сповіщувачі реагують на появу диму.
- Комбіновані сповіщувачі здатні одночасно реагувати на підвищення температури у навколишньому середовищі і появу диму.
- Світлові сповіщувачі мають фотоелемент, що реагує на ультрафіолетову або інфрачервону частину спектра полум'я.

Ефективність і надійність пожежних сповіщувачів залежить від оптимального добору їх типу, установки та умов експлуатації.

Кожну точку приміщення, яка потребує захисту від пожежі, має контролювати не менш як два автоматичних пожежних сповіщувачів.

Кількість пожежних оповісників у приміщенні визначають, виходячи з необхідності виявлення загорання у початковій стадії по всій площі.

Допустима висота установки пожежних сповіщувачів не повинна перевищувати:

- теплових – 9 м;
- димових – 12 м;
- комбінованих – 20 м;
- світлових – 30 м.

Періодично сповіщувачі перевіряються на справність:

- теплові – один раз на рік;
- димові і комбіновані – один раз на місяць.

Первинні засоби пожежогасіння. Будинки, споруди, приміщення, технологічні установки повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, покривалами з негорючого теплоізоляційного полотна, грубововняної тканини чи повсті, іншим пожежним інструментом, які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у початковій стадії їхнього розвитку.

Норми належності первинних засобів пожежогасіння для об'єктів слід установлювати згідно з нормами технологічного проектування, Типовими нормами належності вогнегасників (НАПБ Б.ОЗ.001-2004) та Правилами пожежної безпеки в Україні.

Коли від пожежі захищаються приміщення з персональними комп'ютерами, то слід урахувати специфіку вогнегасних речовин у вогнегасниках, які призводять під час гасіння до псування обладнання. Ці приміщення рекомендується оснащувати вуглекислотними вогнегасниками з урахуванням граничнодопустимої концентрації вогнегасної речовини.

Для зазначення місцезнаходження первинних засобів пожежогасіння слід установлювати відповідні знаки згідно з чинними державними стандартами. Знаки слід розміщувати на видних місцях на висоті 2–2,5 м від рівня підлоги як у середині, так і поза приміщеннями (у разі потреби).

Переносні вогнегасники повинні розміщуватися шляхом:

- навішування на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для її повного відчинення;
- установлення в пожежні шафи пожежних кранів, або у спеціальні тумби;
- навішування вогнегасників на кронштейни, розміщення їх у тумбах або пожежних шафах повинне забезпечувати можливість прочитання маркувальних написів на корпусі.

Експлуатація та технічне обслуговування вогнегасників повинно здійснюватися відповідно до вимог Правил експлуатації вогнегасників (НАПБ Б.01.008-2004).

Вогнегасники, уведення яких в експлуатацію дозволене, повинні мати:

- а) облікові (інвентарні) номери за прийнятою на об'єкті системою нумерації;

б) пломби на пристроях ручного пуску;

в) бирки та маркувальні написи на корпусі, червоне сигнальне пофарбування згідно з державними стандартами.

Заряджання й перезаряджання вогнегасників усіх типів повинно проводитися відповідно до інструкції з експлуатації. Заряджені вогнегасники, у яких маса вогнегасного заряду або тиск середовища є меншим або більшим від номінальних значень на 5% (за температури 20°C), підлягають дозарядженню (перезарядженню).

Використані вогнегасники, а також вогнегасники із зірваними пломбами необхідно негайно направляти на перезаряджання або на перевірку.

На перезарядження (технічне обслуговування) з об'єкта дозволяється відправити не більше 50% вогнегасників від їх загальної кількості.

Вогнегасники, установлені за межами приміщень або в неопалюваних приміщеннях та не призначені для експлуатації за мінусових температур, слід знімати на холодний період року. У таких випадках на пожежних щитах треба вмістити інформацію про місце розташування найближчого вогнегасника.

Підготовка об'єкта культури до сталого функціонування в умовах надзвичайних ситуацій полягає в проведенні комплексу заходів організаційно-технічного, технологічного, виробничого, економічного, наукового, навчального та іншого характерів, спрямованих на запобігання надзвичайних ситуацій, зниження збитків від них, максимально можливе збереження рівня виконання виробничих або інших цільових функцій об'єкта.

Використані джерела

1. Акімов В.А., Воробйов Ю.Л., Фалєєв М.І. *Безпека життєдіяльності. Безпека в НС природного і техногенного характеру : Навчальний посібник / В.А. Акімов, Ю.Л. Воробйов, М.І. Фалєєв. – М.: Вища школа, 2006.*
2. Белов С.В., Девісілов В.А., Козьяков А.Ф. *Безпека життєдіяльності : Підручник / С.В. Белов, В.А. Девісілов, А.Ф. Козьяков. – 2-е вид. испр. і доп. – М.: Вища школа, 2002.*
3. Гринін А.С., Новіков В.М. *Безпека життєдіяльності : Навчальний посібник / А.С. Гринін, В.М. Новіков. – М.: Фаир – Прес, 2002.*
4. Мاستрюков Б.С. *Безопасности в чрезвычайных ситуациях: Учебник для студ. ВУЗов / Б.С. Мاستрюков. – М.: Изд. центр «Академия», 2003.*

*Нестеренко Т.В.
(Полтава)*